

27^e Zondag door het jaar
Wouter Blesgraaf SJ
Krijtberg

Wat kun je met het geloof doen? Wat zijn de voordelen van het chr geloof? Dat zijn vragen die je soms hoort.

Soms worden deze vragen gesteld door mensen die het christelijk geloof willen omhelzen of er iets meer actief mee bezig willen zijn. Soms worden deze vragen gesteld door mensen die niet gelovig zijn en die zich afvragen wat het geloof brengt als extra's. Eigenlijk zou je kunnen zeggen dat er uit deze vraag een te eng perspectief spreekt. Want het Christendom is bovenal de godsdienst van de liefde van God voor ons. Die liefde van God voor ons mensen, dat Hij voor ons mens wilde worden, voor ons wilde lijden en sterven om ons te bevrijden van de macht van het kwaad, die liefde is zo groot, zo alomvattend, zo overstelpend, zo stil makend, dat de vraag 'wat kan ik ermee doen' wel heel klein en beperkt wordt. Hoe het geloof ons helpt, dat is mss al beter verwoord.

De Schriftlezingen van deze zondag geven hier allemaal hun eigen antwoord op.

In een notendop: de eerste lezing, v Habakuk, antwoordt: door het geloof kun je het langer uithouden om het goede te doen en het kwade te ondergaan zonder zelf gecorrumpeerd te worden of eraan onderdoor te gaan. De tweede lezing, vd brief aan Timotheüs, antwoordt: het geloof geeft je meer kracht, meer zelfvertrouwen, meer zelfbeheersing. Het Evangelie antwoordt: het geloof stelt je in staat om diepgewortelde problemen op te lossen.

Zo hebben we dus drie antwoorden! Drie antwoorden die elkaar aanvullen. Laten we die eens nader bekijken.

Habakuk was een profeet die zo'n 600 jaar voor Christus leefde, ong in dezelfde tijd als de profeet Jeremia. Net als zijn tijdgenoot jeremieerde hij over het vele geweld en lijden dat hij moest aanschouwen en ook ondergaan. Hij stort zijn hart uit tegenover God. God antwoordt hem ook. God zegt zoiets als: 'Je moet nog even geduld hebben voordat Ik echt ingrijp.' "De rechtvaardige zal door zijn geloof, door zijn trouw, leven." Te midden van alle onrecht en geweld zal je geloof je eraan herinneren dat een betere wereld niet alleen mogelijk is, maar te zijner tijd ook werkelijkheid worden. Zo helpt het geloof ook ons: om niet cynisch te worden, niet afgestompt, of zelfs gecorrumpeerd te raken; het geloof helpt om niet op te geven om het goede te blijven doen, ook in slechte omstandigheden. In de tweede lezing bemoedigt een volgeling van Paulus de jonge gelovige Timotheüs. Hij dringt er bij Timotheüs op aan dat hij minder timide of vreesachtig zou moeten zijn. Dat is meer bijzonder dan het lijkt: geloof wordt soms gelijkgesteld aan God 'vrezin'.

Misschien was Timotheüs op het verkeerde been gezet en dacht hij dat geloof zich moest uiten oa in berusting en vreesachtigheid. Nee, juist andersom: God geeft aan zijn gelovigen Zijn Geest. En die Geest brengt kracht, liefde en zelfbeheersing teweeg. God vrezin betekent nog niet timide of vreesachtig zijn. In de taal van vandaag de dag: empowerment. God empowert Zijn mensen! Wat zou dit kunnen betekenen voor ons dagelijks leven? Bijv. dat het geloof ons inspiratie en moed geeft om over een dood punt heen te stappen.

Met Timotheüs zelf kwam het overigens goed: volgens de overlevering werd hij later bisschop. Van Efese zelfs, een grote stad aan de westkust van Turkije.

En wat zegt het Evangelie van vandaag over de werkzaamheid van geloof? Dat is misschien wel het meest prikkelend. Een boom oproepen om zich in zee te storten... en die doet het ook nog! Een krachtig beeld! Maar.... Het lijkt wel alsof we plots in een sprookje zijn aanbeland. Een soort In de ban van de Ring, met hobbits en pratende en wandelende bomen.

Maar dat is niét hetgeen Jezus bedoelt. Het valt in eenzelfde categorie als Jezus' woorden over dat het beter is om één van je ogen uit te rukken om te voorkomen dat je tot zonde verleid wordt en later in de hel terechtkomt. Het is wat men noemt een hyperbool, waarin je wat overdrijft om je boodschap extra te benadrukken. We doen dat regelmatig. Bijvoorbeeld 'ik lach me dood'. Betekent niet dat je een hartaanval krijgt van het lachen.

Wat onze Verlosser wél bedoelt? Dat heeft iets met de typische kenmerken vd moerbeiboom te maken. Sommige moerbeiboomsoorten hebben heerlijke vruchten. Vaak echter zijn ze giftig. Verder zijn het geen bijzondere bomen. Ook niet bijzonder groot, of indrukwekkend, of zo. Ze zijn eerder klein, struikachtig. Maar wat ze wel hebben, zijn diepe en wijdvertakte wortels. Daarop lijkt Jezus te zinspelen in Zijn woorden van vandaag. Als je echt geloof hebt, kun je zelfs de meest solide en vaste mensen, dieren, dingen, organisaties, in beweging brengen. Maar je moet wel vertrouwen hebben in God.

Wat zou dit voor ons hier & nu kunnen betekenen? Wel, weinig dingen zijn meer diepgeworteld dan onze gewoonten. Velen hebben een gewoonte om de verwarming op 22° te zetten, gewoonte om sigaretten te roken, gewoonte om naar plaatjes van naakte mensen te kijken, gewoonte om veel te veel te eten of te drinken, enzovoort. We hebben het misschien allang opgegeven om die niet zo goede gewoonten te verbeteren. Ach ja, ze staan wel enorm in de weg, zoals een moerbeiboom, maar ja, niets aan te doen. En zo groot zijn die gewoonten nu ook niet. En ze geven soms ook lekkere vruchten. Dus gaan we er maar mee door. Welnu, Jezus zegt dat het helemaal niet zo hoeft te blijven. Je kunt er iets aan doen. Je kunt die slechte gewoonten laten ophoepelen. Met geloof. Met geduld. Met gebed. Ja, met veel gebed en veel geduld.

Zo zien we wat het geloof allemaal voor ons kan betekenen. Geloof geeft volharding in de hoop, in slechte omstandigheden, vergelijk de eerste lezing. Geloof geeft energie, liefde en zelfbeheersing, vergelijk de tweede lezing. En geloof geeft de moed, het geduld en het Godsvertrouwen om onze slechte gewoonten aan te pakken. Allemaal net iets anders, maar toch ook niet zó verschillend van elkaar. Allemaal gaan ze over moed. En langetermijnperspectief. En vertrouwen in God: Zijn kracht en Zijn liefde. Laten wij dan iedere week, iedere dag bidden net zoals de apostelen: "Heer, geef ons meer geloof." Heer, geef mij meer geloof.